

DEPARTAMENT DE CATALÀ			
CURS	CURS/NIVELL	ASSIGNATURA	PROFESSORA
2025-2026	2N ESO	LLENGUA CATALANA I LITERATURA	PAULA GIMÉNEZ FRAU
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES			
CE 1 Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, amb especial atenció als territoris de parla catalana, analitzant l'origen i desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del català, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics, i posar en valor aquesta diversitat com a font de riquesa cultural. CE 2 Comprendre i interpretar texts orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i oci. CE 3 Produir texts orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials. CE 4 Comprendre, interpretar i valorar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, el sentit global i les idees principals i secundàries del text, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i construir coneixement. CE 5 Produir texts escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes. CE 6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluar-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura establerts. Integrar i transformar aquesta informació per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, evitant els riscos de manipulació i desinformació, i respectant la propietat intel·lectual.			

CE 7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat, actualitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.

CE 8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris de la literatura catalana i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre texts diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i crear texts d'intenció literària.

CE 9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.

CE 10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

SABERS BÀSICS / CONTINGUTS

UP1 Teixint relats	LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS • Exploració de maneres d'evitar els prejudicis i estereotips lingüístics. COMUNICACIÓ Context • Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació. • Comunicació verbal. • Comunicació no verbal. Gèneres discursius • Seqüències textuais bàsiques amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives. • Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. • Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals. • Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació. • Etiqueta digital. • Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals.
-----------------------	--

Processos

Processos: parlar i escoltar

- Producció de textos orals formals. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.

Processos: llegir i escriure

- Comprensió lectora. Lectura de textos en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Edició i revisió de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social.
- Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.
- Coneixement de les estratègies verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text.
- Localització en un text escrit d'una determinada informació.
- Comprensió i interpretació de texts escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc.
- Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.

Reconeixement i ús discursiu dels element lingüístics

- Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests.
- Formes de dixi (temporal, personal i espacial).
- Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals.
- Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió:
- Identificació dels recursos lingüístics per establir relacions entre les diferents parts del text.
- Els connectors textuais explicatius, temporals, d'ordre i de contrast.
- Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat.

- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual.
- Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.
- Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada i del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals: accentuació de diftongs, triftongs, hiats i paraules compostes, entre d'altres. Escriptura correcta de paraules d'ús habitual que continguin grafies homòfones.

EDUCACIÓ LITERÀRIA

Lectura autònoma

- Lectura d'obres completes i/o fragments entre una sèrie de propostes variades i diverses quant a gènere, extensió i format.
- Exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible.

Lectura guiada

- Estratègies per a la interpretació de les obres a través de converses literàries.
- Elements constitutius del gènere literari i el sentit de l'obra.
- Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.).
- Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris.
- Recursos expressius.
- Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts, amb altres manifestacions artístiques i culturals.
- Els temes literaris universals i els tòpics.
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts.
- Creació de texts a partir de models donats.

REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA

- El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració.
- Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.).

	• Oració simple i la seva concordança. • Procediments per a la formació de noves paraules.
UP2 L'art de dir la teva opinió	COMUNICACIÓ Context • Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació. • Comunicació verbal. • Comunicació no verbal. Gèneres discursius • Seqüències textuais bàsiques amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives. • Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. • Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals. Processos Processos: parlar i escoltar • Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció d'informació rellevant. Retenció d'informació rellevant. • La conversa en la vida social: pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar. • Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminators del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips. Processos: llegir i escriure • Comprensió lectora. Lectura de textos en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminators del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips. • Producció escrita. Planificació. Textualització. Edició i revisió de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social.

- Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.
- Coneixement de les estratègies verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text.
- Localització en un text escrit d'una determinada informació.
- Comprensió i interpretació de texts escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc.
- Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.

Alfabetització mediàtica i informacional

- Estratègies de cerca guiada i selecció d'informació a Internet amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.
- Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i icònic que transmeten prejudicis, estereotips i desqualificació.

Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests.
- Formes de dixi (temporal, personal i espacial).
- Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals.
- Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió:
- Identificació dels recursos lingüístics per establir relacions entre les diferents parts del text.
- Els connectors textuais explicatius, temporals, d'ordre i de contrast.
- Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat.
- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual.
- Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.

- Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada i del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals: accentuació de diftongs, triftongs, hiats i paraules compostes, entre d'altres. Escriptura correcta de paraules d'ús habitual que continguin grafies homòfones.

EDUCACIÓ LITERÀRIA

Lectura autònoma

- Lectura d'obres completes i/o fragments entre una sèrie de propostes variades i diverses quant a gènere, extensió i format.
- Exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible.
- Participació en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector.
- Relació de les obres llegides amb aspectes de l'actualitat, com també amb altres texts i manifestacions artístiques i culturals.
- Estratègies per a la recomanació de les lectures, en suports variats.

Lectura guiada

- Estratègies per a la interpretació de les obres a través de converses literàries.
- Elements constitutius del gènere literari i el sentit de l'obra.
- Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.).
- Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris.
- Recursos expressius.
- Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts, amb altres manifestacions artístiques i culturals.
- Els temes literaris universals i els tòpics.
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts.
- Creació de texts a partir de models donats.

REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA

- El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració.

	• Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.). • Oració simple i la seva concordança. • Procediments per a la formació de noves paraules.
UP3 Preguntar, escoltar i descobrir	LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS • Observació de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre. • Les famílies lingüístiques i les llengües del món. • Les llengües de l'entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques. • Diferències entre plurilingüisme i diversitat dialectal. Aproximació a les llengües de signes. • Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua catalana. • Iniciació a la reflexió interlingüística. • Exploració de maneres d'evitar els prejudicis i estereotips lingüístics. COMUNICACIÓ Context • Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació. Gèneres discursius • Seqüències textuais bàsiques amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives. • Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. • Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals. Processos Processos: parlar i escoltar • Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció d'informació rellevant. Retenció d'informació rellevant. • La conversa en la vida social: pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar. • Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.

Processos: llegir i escriure

- Comprensió lectora. Lectura de textos en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Edició i revisió de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social.
- Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.
- Coneixement de les estratègies verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text.
- Localització en un text escrit d'una determinada informació.
- Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.

Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests.
- Formes de diàlisi (temporal, personal i espacial).
- Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals.
- Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió:
- Identificació dels recursos lingüístics per establir relacions entre les diferents parts del text.
- Els connectors textuais explicatius, temporals, d'ordre i de contrast.
- Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat.
- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual.
- Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.
- Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat.

	• Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada i del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals: accentuació de diftongs, triftongs, hiats i paraules compostes, entre d'altres. Escriptura correcta de paraules d'ús habitual que continguin grafies homòfones. EDUCACIÓ LITERÀRIA Lectura guiada • Estratègies per a la interpretació de les obres a través de converses literàries. • Elements constitutius del gènere literari i el sentit de l'obra. • Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.). • Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris. • Recursos expressius. • Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts, amb altres manifestacions artístiques i culturals. • Els temes literaris universals i els tòpics. • Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts. • Creació de texts a partir de models donats. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA • El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració. • Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.). • Oració simple i la seva concordança. • Procediments per a la formació de noves paraules.
UP4 Pas a pas: escriu i aconsegueix-ho	LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS • Observació de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre. • Les llengües de l'entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques. • Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua catalana. • Iniciació a la reflexió interlingüística. • Exploració de maneres d'evitar els prejudicis i estereotips lingüístics.

COMUNICACIÓ

Context

- Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació.
- Comunicació verbal.
- Comunicació no verbal.

Gèneres discursius

- Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals.

Processos

Processos: parlar i escoltar

- Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció d'informació rellevant. Retenció d'informació rellevant.
- Producció de textos orals formals. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.

Processos: llegir i escriure

- Comprensió lectora. Lectura de textos en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Edició i revisió de textos propis de l'àmbit acadèmic, personal i social.
- Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.
- Coneixement de les estratègies verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text.
- Localització en un text escrit d'una determinada informació.
- Comprensió i interpretació de textos escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc.

- Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.

Reconeixement i ús discursiu dels element lingüístics

- Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests.
- Formes de dixi (temporal, personal i espacial).
- Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals.
- Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió:
- Identificació dels recursos lingüístics per establir relacions entre les diferents parts del text.
- Els connectors textuais explicatius, temporals, d'ordre i de contrast.
- Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat.
- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual.
- Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.
- Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada i del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals: accentuació de diftongs, triftongs, hiats i paraules compostes, entre d'altres. Escriptura correcta de paraules d'ús habitual que continguin grafies homòfones.

EDUCACIÓ LITERÀRIA

Lectura autònoma

- Lectura d'obres completes i/o fragments entre una sèrie de propostes variades i diverses quant a gènere, extensió i format.
- Exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible.
- Participació en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector.

	• Relació de les obres llegides amb aspectes de l'actualitat, com també amb altres texts i manifestacions artístiques i culturals. • Estratègies per a la recomanació de les lectures, en suports variats. Lectura guiada • Estratègies per a la interpretació de les obres a través de converses literàries. • Elements constitutius del gènere literari i el sentit de l'obra. • Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.). • Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris. • Recursos expressius. • Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts, amb altres manifestacions artístiques i culturals. • Els temes literaris universals i els tòpics. • Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts. • Creació de texts a partir de models donats. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA • El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració. • Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.). • Oració simple i la seva concordança. • Procediments per a la formació de noves paraules.
UP5 Ens submergim en el món digital	LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS • Observació de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre. • Diferències entre plurilingüisme i diversitat dialectal. Aproximació a les llengües de signes. • Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua catalana. • Iniciació a la reflexió interlingüística. • Exploració de maneres d'evitar els prejudicis i estereotips lingüístics.

COMUNICACIÓ

Context

- Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació.
- Comunicació verbal.
- Comunicació no verbal.

Gèneres discursius

- Seqüències textuais bàsiques amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives.
- Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació.
- Etiqueta digital.
- Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals.

Processos

Processos: parlar i escoltar

- Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció d'informació rellevant. Retenció d'informació rellevant.
- Producció de textos orals formals. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.
- La conversa en la vida social: pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar.
- Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.

Processos: llegir i escriure

- Comprensió lectora. Lectura de textos en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Edició i revisió de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social.

- Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.
- Coneixement de les estratègies verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text.
- Localització en un text escrit d'una determinada informació.
- Comprensió i interpretació de texts escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc.
- Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.

Alfabetització mediàtica i informacional

- Estratègies de cerca guiada i selecció d'informació a Internet amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.
- Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i icònic que transmeten prejudicis, estereotips i desqualificació.

Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests.
- Formes de dir (temporal, personal i espacial).
- Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals.
- Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió:
- Identificació dels recursos lingüístics per establir relacions entre les diferents parts del text.
- Els connectors textuais explicatius, temporals, d'ordre i de contrast.
- Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat.
- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual.
- Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.

	● Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat. ● Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada i del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals: accentuació de diftongs, triftongs, hiats i paraules compostes, entre d'altres. Escriptura correcta de paraules d'ús habitual que continguin grafies homòfones. EDUCACIÓ LITERÀRIA Lectura guiada ● Elements constitutius del gènere literari i el sentit de l'obra. ● Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.). ● Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris. ● Recursos expressius. ● Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts, amb altres manifestacions artístiques i culturals. ● Els temes literaris universals i els tòpics. ● Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts. ● Creació de texts a partir de models donats. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA ● El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració. ● Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.). ● Oració simple i la seva concordança. ● Procediments per a la formació de noves paraules.
UP6 El mural de les emocions	COMUNICACIÓ Context ● Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació. ● Comunicació verbal. ● Comunicació no verbal.

Processos

Processos: parlar i escoltar

- Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció d'informació rellevant. Retenció d'informació rellevant.
- La conversa en la vida social: pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar.

Processos: llegir i escriure

- Comprensió lectora. Lectura de textos en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Edició i revisió de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social.
- Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.
- Localització en un text escrit d'una determinada informació.
- Comprensió i interpretació de texts escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc.
- Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.

Reconeixement i ús discursiu dels element lingüístics

- Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests.
- Formes de dixi (temporal, personal i espacial).
- Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals.
- Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió:
- Identificació dels recursos lingüístics per establir relacions entre les diferents parts del text.
- Els connectors textuais explicatius, temporals, d'ordre i de contrast.
- Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat.

	• Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual. • Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. • Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat. • Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada i del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals: accentuació de diftongs, triftongs, hiats i paraules compostes, entre d'altres. Escriptura correcta de paraules d'ús habitual que continguin grafies homòfones. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA • El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració. • Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.). • Oració simple i la seva concordança. • Procediments per a la formació de noves paraules.
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	
Es fan servir instruments d'avaluació variats, flexibles i accessibles, i s'incorporen estratègies que permetin involucrar els alumnes en el propi procés d'aprenentatge i ser conscients dels seus guanys: l'autoavaluació, la coavaluació i l'heteroavaluació. TÈCNIQUES DE TREBALL: ▪ OBSERVACIÓ DIRECTA: activitats de classe, fitxes ▪ OBSERVACIÓ INDIRECTA: relats d'experiències, debats a classe ▪ TÈCNIQUES D'INTERCANVI ORAL: exposicions i debats ▪ TÈCNIQUES CONVENCIONALS: comprensions lectores, comprensions orals, expressions escrites ▪ TÈCNIQUES ALTERNATIVES: clauer ortogràfic i gramatical, lapbook	

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES O EXTRAESCOLARS
No es faran activitats complementàries ni extraescolars

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ
Vegeu els <i>Criteris d'avaluació i qualificació</i> de l'assignatura, inclosa en la Concreció Curricular i publicada a la pàgina web del centre.

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT
Partint de la idea que no hi ha un únic tipus d'alumne, sinó una gran diversitat de formes d'aprendre, a l'IES Baltasar Porcel proposam dissenyar les situacions d'aprenentatge i les unitats de programació pensant en aquesta diversitat, en lloc d'adaptar-les després per a casos concrets. Ens basam, doncs, en el Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA), que és un enfocament educatiu que té com a objectiu garantir que tots els alumnes puguin aprendre de manera efectiva, independentment de les seves diferències, capacitats o necessitats.

ELEMENTS TRANSVERSALS

Des de la matèria de Català treballarem valors com la convivència, la tolerància, el respecte per les persones i el medi ambient, la cultura i la diversitat.

Per a això, contribuïrem a programar activitats per fomentar aquests valors coincidint amb celebracions internacionals que hi tenen a veure:

- 8MARÇ: Dia Internacional de la Dona
- 23ABR: Dia de Sant Jordi